

VASÁR NAP

ÁRA 1500 KORONA

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: 42—49, 198—04.

MEGJELENIK
MINDEN
VASÁR NAP

Előfizetési árak: Egész évre 62.000 K
Félévre 31.000 K. Negyedévre 16.000 K
Egyes szám ára — — — — — 1.500 K

Budapest, 1924.

V. évfolyam, 27. szám.

Vasárnap, július 13.

Drága-e a parlament?

Tizenhat millió koronába kerül a nemzetgyűlés egy napi ülése, ami bizony még a mai papirkoronákban is szép summa. Hiába is elmélnék azon, hogy megéri-e ezt a pénzt a nemzetgyűlés munkálkodása, mert a parlamenti alkotmányosság a világon mindenütt sokba kerül és annál többbe, minél rosszabbul szuperál. De legyen a parlament bármilyen drága alkotmányos gépezet, megéri a költségeket az az elvi előny, hogy a nép választott képviselői a kormánynak minden cselekedetét ellenőrizhetik és minden kérdéshez szabadon hozzászólhatnak. A bírálat és az ellenőrzés jogának nyilvános gyakorlása legjobb elérhető biztosítéka a közérdek és közakarat érvényesülésének. Érvényesül egyúttal a felelős kormányzás elve is, mert a parlament a kormányt

bármely cselekedetéért felelősségre vonhatja s ha vét a törvény, a közszabadság vagy az erkölcs ellen, leszavazás útján távolíthatja el. Mindent összevéve, a parlament mellőzhetlen szervezete az alkotmányos kormányzásnak, tehát nem olyan intézmény, amelyet a drágasága miatt félre lehet tenni.

Takarékoskodni itt alig lehet. A képviselők illetményeinek leszállítása egyszerű módja volna a takarékoskodásnak, ez azonban nem kívánatos. A nemzetgyűlési képviselőnek sok dolga van, ha komolyan veszi a hivatását, olyan fizetéssel kell tehát kárpótolni, amelyből szerényen, de tisztességesen megélhet. A demokráciának is az a követelménye, hogy szegény ember is vállalhasson mandátumot és a képviselőség ne csak afféle uri hivatal vagy mellékfoglalkozás legyen. Ezzel szemben azonban szigorúan ellenőrizni kellene, hogy a képviselők jelen vannak-e az üléseken, mert,

Holland vendégek Budapesten.

Azok a jószívű hollandusok, akik szeretettel láttak vendégül éveken keresztül magyar gyermekeket, eljöttek Magyarországra, hogy meglátogassák «gyermeküket». A hálás magyar társadalom mélységes szeretettel fogadta őket és gondoskodott arról, hogy jól érezzék magukat körülük. *Baloldali* képünk a vendégek érkezését örökíti meg. *Jobboldali* képünk a Svábhegyen rendezett uzsonnát ábrázolja. 1. Albrecht királyi herceg. 2. Izabella királyi hercegnő. 3. Le Fevre, a hollandusok vezetője.

hogyan olyanok is rendszeresen húzzák a... test, akik távollétükkel tündökölnék s alig érdeklődnek a törvényhozás munkája iránt: ez visszas és erkölcsstelen dolog.

A kerületek számának szaporítása kétségtelesen megdrágította a parlamentet, ez azonban együtt járt a választójog általánossá tételével. A parlamentnek minél hibebben kell kifejeznie a választók akaratát, már pedig minél nagyobb és népesebbek a kerületek, annál nagyobb azoknak a választóknak a száma, akik kisebbségben maradván, egyáltalán nem érvényesülhetnek. Emellett a nagy kerületek bejárása és gondozása rendkívüli terhet ró a képviselőre. Eszerint a túlságosan nagy választókerületek alakítása sem a képviselők, sem a választók érdekeinek nem felel meg.

Mindent összevéve: nincs kilátásunk arra, hogy a parlament költségeit leszállíthatnánk; hanem a szavakkal lehetne takarékoskodnunk. Mert nem volna drága a parlament, ha csupa komoly munkát végezne és idejét az ország közügyeinek rendezésére gazdaságosan kihasználná. Ha a képviselők idejüket és tehetségüket a közkérdések sikeres megoldásának szentelnék, akkor megtérülne a munka hasznában a parlament fenntartására hozott áldozat. Akárhány olyan gazdasági kérdésre rámutathatnánk, amelyeknek kellő időben való szakszerű rendezése sok milliárdos előnyt, viszont megakasztásuk ugyanilyen kárt okoz az országnak. De éppen az a kár, hogy a parlamenti életben valóságos kóros járvánnyá fajult az a gyakorlat, hogy a kisebbségek mindent, ami a kormánytól jön, igyekeznek megakasztani. Hivatásukat és virtusukat a kormány zaklatásában és zavarbahozásában keresik s egyetlen céljuk az, hogy a kormányt megbuktassák és ők kerekedjenek felül. Ennek a célnak érdekében úgyszólván örökösen obstruálnak. Bármely kérdés kerüljön napirendre, nem ennek célszerű elintézését, hanem a rendszer megbuktatását tartják közérdeknek s nincs olyan eszköz, amelyet a «rendszer» lejáratása érdekében igénybe ne vennének. Túlzás, ferdtetés, szunyogból elefántcsinálás, vádak és botrányok kovácsolása mindennapi fogásai a szélső kisebbségek harcviselésének és gyakran heteken át szenvedélyes szócsatát folytatnak olyan kérdések körül, amelyeket néhány okos szóval el lehetne intézni.

Ezért drága a parlament: a sok hasztalan locsogás, a drága idő elpazarlása miatt, miközben az ország szekere megakad, olykor fel is fordul s mérhetlen veszteségek szakadnak reánk.

Itt lehet és kell takarékoskodnunk, azon a módon, hogy vessünk véget a kerékkötő kisebbségek garázdálkodásának, vessünk véget annak a túrhetlen állapotnak, hogy kis csoportok tartósan

dacolhassanak a nagy többség akaratával s a kritikai szabadság hamis lobogója alatt a parlamenti alkotmányosság alapelveit döntsek fel.

Szigorú házszabályokkal kell megfékezni a rakoncátlanokat, mert különben ők fogják végleg elzülleszteni a parlamentet s rajta keresztül az egész országot.

Budapest, július 12.

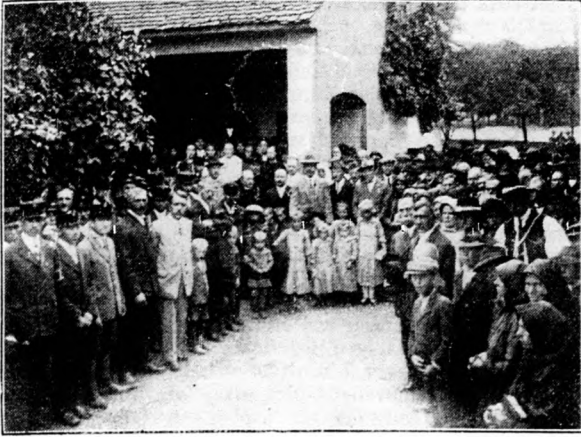
Az irigyelt földművelő. *Míg a terméskilátások kedvezőbbek voltak, a búza ára folyton lejjebb csúszott, míg végre 14 arany koronát tett csak ki. Nem csoda, ha a gazdák panaszkodtak az alacsony ár miatt, már csak azért is, mert viszont az iparcikkek ára mind a békebeli áron felül van. Hogy jöjjön akkor ki a földművelő a békebeli 24 aranykoronás ár helyett 14 aranykoronával. Bezzeg a szocialisták és a radikálisok sajtója mindjárt kész volt a jótanáccsal, hogy a kenyert ne akarja drágítani a mezőgazda. Hiszen adná még olcsóbban is a gazda a búzát, de legyen mindennek olyan olcsó az ára. De a búzát leszorítja a spekuláció úgy, hogy éppen csak a földművelő az olcsó János, mert hát jó termés érkezik. Az irigyelt földművelőt aztán pont az utolsó napokban súlyos meglepetés érte. A rozs után a búza szeme is megszorult úgy, hogy fele termés lesz csak, mint amj ígérkezett. Ilyen a földművelő sorsa. De erről a szabadkőművesek lapjai nem írnak.*

*

Foltozzák a békét. *A nyugati államokban olyan a politika, mint a hullámvész. Egyszer hullámvölgy, majd hullámhegy következik. Hol a nemzeti irány van uralmon, hol a radikális. Milyen nagy hűhót csaptak a forradalmi újságok, mikor Angliában a szocialisták, Franciaországban pedig a radikális szabadkőművesek jutottak kormányra. Azt gondolták, egyszerre megváltozik az erőszakos békemű és igazságot kapnak az elnyomott központi országok. Macdonald és Herriot azonban alaposan lehűtötték ezeket a hű reményeket. Ők is folytatják az imperialista külpolitikát s eszük ágában sincs Németországnak vagy Magyarországnak igazságos panaszait meghallgatni. Bármennyire szocialisták, illetve radikálisok, nem hajlandók saját nemzetük fölényes hatalmát csökkenteni az idegenekkel szemben. Úgy látszik, csak nálunk rajonganak a szocialisták és radikálisok a nemzeti önérzet elnémitéséért.*

MI HIR (A POLITIKÁBAN?)

Heteken át tartó hosszas tárgyalások után végre megkezdődött a nemzetgyűlés nyári szünete. Amióta a második nemzetgyűlés együtt ül, immár a harmadik esztendeje nem volt rá mód, hogy néhány napnál hosszabb időre a törvényhozó testület megszakította volna működését. Vagy a belpolitikai helyzet alakult úgy, hogy lehetetlenség volt a nemzetgyűlés együtt tartásától eltekinteni, vagy a külpolitikai események tették szükségessé a parlament ülésését, vagy pedig nagyfontosságú gazdasági problémák kerültek előtérbe s azok fölött kellett döntenie a Háznak. Az éveken át tartott megfeszített munka, amelyet Bethlen István gróf miniszterelnök és munkatársai kifejtettek, most meghozta azt az eredményt, hogy a külföldi kölcsön ügyének elintézésével, az úgynevezett szanalási akció megindításával, ha nem is jutott

Képek a sárosdi Hanga szövetség jubileumáról.

Balról: A felruházott gyermekek az ünneplők sorában. — *Jobbról:* Jubileumi közgyűlés a községháza udvarán.

végleg nyugvópontra az ország sorsa, de mindenesetre nagy körütekintéssel

Íj időre ki van jelölve továbbhaladásunk útja.

A gazdasági újjáépítés meghatározott programm szerint történik, s mivel a nemzetgyűlés az előtte fekvő leg-sürgősebb törvényjavaslatokat letárgyalta, *lehetővé vált, hogy a régóta szükséges hosszabb szünetet a képviselőknek megadják s a Ház üléseit elnapolják.* Hogy erre a szünetre a nemzetgyűlésnek milyen nagy szüksége van, azt a *Vasárnap* olvasói előtt már nem egyszer kifejtettük. Most csak arra mutatunk rá, hogy

a nyári szünet elsősorban a sok gazdaképviselet érinti,

aki jóideig teljesen el volt zárva attól, hogy otthonában tartózkodhassék és gazdaságának ügyes-bajos dolgait elvégezhesse. De szükséges volt már a nemzetgyűlés szünete egyéb szempontból is, nevezetesen, hogy a kormány a nyári hónapok alatt a minisztériumokban előkészíthesse az ősz folyamán tárgyalásra kerülő törvényjavaslatokat, s egyébként is minden törvényhozói testület a megerőltető munka megszakításával szokott szüneteket tartani, mert ezzel csak a további munkálkodás eredményességét biztosítják. Ilyen körülmények között

a magyar nemzetgyűlésnek is minden joga megvolt ahhoz, hogy most annyi idő multán a nyári hónapokra üléseit felfüggeszse,

s a közvélemény épen ezért helyesléssel veheti tudomásul, hogy a Ház október 1-ig elnapolta magát. A szünet kérdését a kisebbségi pártok izgága, szélsőséges csoportjai szertették volna politikai agitáció számára kihasználni és főként *a szocialisták voltak azok, akik ellenezték a szünetet,* mondván, hogy ők tovább akarnak dolgozni. *Hogy ez a kijelentés mennyire kevésbé komoly volt a szocialisták részéről,* arra jellemző az, hogy az egyik szocialista képviselő, amikor a Házat a szocialista indítvánnyal szemben elnapolták, így kiáltott fel: «Ilyen jól még sohasem esett a leszavazás! Még csak az kellett volna, hogy a mi indítványunkat fogadják el!»

Ez a felkiáltás eléggé megmutatja a szocialisták kevés őszinteségét és azt, hogy

a szocialisták másképen beszélnek az ülésteremben az ország és a tömegek számára és másképen gondolkodnak ők maguk a dolgokról.

Ellenezni persze csak azért ellenezték a szünetet, mert a kormány és a többségi pártok — a józan ész szava szerint — a szünet mellett foglaltak állást. Most azután, hogy megkezdődött mégis a nyári szünet, mindenki örül neki.

Az utolsó napokban még *megszavazták az indemnítást,* majd megkezdették a fővárosi törvényhatóság újjáalakításáról szóló törvényjavaslat tárgyalását, ezt azonban megszakították és csak ősszel folytatják.

Az utolsó politikai esemény a kisgazdapárt záróértekezlete volt,

amelyen a kormány tagjainak részvételével fontos *mezőgazdasági kérdéseket* tárgyaltak meg. A gabonaforgalmi adó és az ideai termés értékesítésének kérdése foglalkoztatták a pártot s Bud János miniszter ezekkel kapcsolatban kijelentette, hogy az idén a gabonaforgalom úgy külső, mint belső tekintetben teljesen szabad. Az eddig érvényben levő kiviteli illetékeket egy legközelebb megjelenő rendelettel el is törlik.

Ami a gabonaforgalmi adót illeti, ez az adó a július 1-én megszűnt őrleési adót pótolja, s a nagymalmoknál 3, a kismalmoknál pedig 10/0-ot tesz ki. A termelők és a részes aratók, valamint a természetbeni munkabéreket kereső munkásság a gabonaforgalmi adó alól mentesül. A kisgazdapártnak ezt a záróértekezletét a héten még egy pártvacsora követte, amelyen *Almássy László,* a kisgazdapárt ügyvezető alelnökét, *Kállay Tamás* háznagyot és *Dukai-Takács Géza* igazgatót köszöntötték fel a párttagok elismerésül annak a fáradhatatlan munkásságnak, amelyet mindhárman a kisgazdapárt belső életének felvirágoztatása körül kifejtettek.

A képviselők javarésze még a hét végén elutazott Budapestről,

hogy egyrészt otthonába térjen, másrészt pedig hogy választóit fölkeresse. A nyár folyamán valószínűen számos beszámoló fog elhangzani, amelyeken a képviselők tájékoztatni fogják kerületeiket az eddig végzett munkáról, amelyet az októberben újra összeülő Ház remélhetőleg eredményesen fog tovább folytatni.

A *Schadek Antal*-féle epegyógyzsuppan és comedo arcváz a legmegbízhatóbb szer pattanás, mitesser és tágpórus ellen. **SZEPLŐ,** májfolt és bőrszínéződés ellen egyetlen szer a *Pigment-kenőcs.* A **SZÉNSAVASFÖLD** teltebbé, üdév, frissé teszi az arcot. Beszerezhető: *Schadek Antal* kozmetikai műtermében, VII., Váci-u. 12. félelelet.

+MEZŐGAZDASÁG+

Az istállótrágyáról. Irta: Bittera Miklós dr.

I.

Aki az újságból nemcsak azt olvassa el, hogy «Mi hír a politikában?», a naptárakban meg nem csupán a verseket és elbeszéléseket keresi, hanem a hasznos gazdasági olvasmányokat is figyelemmel kíséri, annak fel fog tűnni, hogy mostanában felettébb sokat írnak az istállótrágyáról.

Megvan ennek az alapos oka!

A mesterséges trágyák (műtrágyák) a növényeknek szükséges és a talajban esetleg megfogyatkozott táplálványok közül rendszeren csak egyet tartalmaznak. Ha van is bennük többféle — valamennyi soha sincs meg. Összeválogathatjuk a használható mesterséges trágyákat (egyszerre többfélélt alkalmazva) úgy is, hogy együtt legyen így minden pótlandó táplálvány, — de az annyira szükséges televényt műtrágyával megadni nem bírjuk.

Az istállótrágyában minden növényi táplálvány megvan, amire a talajról fenntartása céljából szükség lehet, van benne televényképzőanyag is, amely a talaj külső tulajdonságainak (munkálhatóság stb.) javítása szempontjából fontos. Az istállótrágya teljes trágya.

A mesterséges trágyaféléket nagy költséggel gyárakban állítják elő. Ilyen gyárunk kevés van, nem készítenek mindenféle (szükséges) műtrágyát és az üzemben levő ipartelepeink is külföldről behozott nyersanyagot dolgoznak fel. Tehát vagy a már kész műtrágyát, vagy azt az anyagot, amiből azt gyártják külföldön, drága pénzért kell vásárolni. Ezért a műtrágyák ára magas.

Istállótrágya minden gazda udvarán elég gyűlik össze. Ez ingyen van, csak kezelése kerül egy kis munkába, az pedig nagyon is érdemes ráfordítani.

Nem azt akarom én ezzel mondanivaló, hogy ne használjunk mesterséges trágyát. Ezekre igenis nagy szükség van. De műtrágyák beszerzésére sok pénzt kiadni, az udvaron gyűlt istállótrágyából meg a növényi táplálványokat (amelyek pótlására műtrágyát vettünk) elveszni engedni — végzetes hiba és olyan pazarlás, amelynek nemcsak a gazda, de az egész ország kárát vallja.

Ezért olyan fontos dolog napjainkban az istállótrágya kezelése. Ezért akarok ez alkalommal én is néhány sort írni a trágyával való helyes gazdálkodásról.

Mi az istállótrágya? Az istállótrágya háziállataink szilárd és híg ürülékének alommal való keveréke.

A feletett takarmányt még az egészséges állat sem tudja teljesen kihasználni, saját teste felépítésére, hús, zsír, tej, erőtermelésre fordítani. A takarmányban foglalt táplálványok egy része a trágyába kerül. Amit az állat nem bír megemészteni, a nehezen bomló részeket a szilárd ürülékkel veti ki. Ezek az anyagok a talajban is nehezen bomlanak, csak lassan alakulnak át a növények által felvehetővé. A megemésztett takarmány, valamint az állati anyagcsere bomlási termékei a hígürülékbe kerülnek. Ezek a növények által könnyen felvehető anyagok, a hígürülék a trágya értékesebb része, de mert könnyen bomlik, nehezebben is tartható el.

Az istállótrágya nagyon változó összetételű anyag, azért értéke is széles határok között ingadozik. Ha jobb takarmányt etetünk, a trágya is többet érő lesz. Másként használja ki a takarmányt a bőven táplált, másként a soványan tartott, a heverő meg a dolgozó állat. Függetlenül a trágya összetételétől (a lótrágya heves, a marhatrágya hideg), fajtától, korától, egészségi állapotától is. Legfőképpen azonban mégis az fogja eldönteni a trágya értékét, hogy miként volt az kezelése.

Hogyan kell a trágyát kezelni, hogy az jó legyen? Az istállótrágya addig, amíg az összegyűlik és kihordható, értékes anyagaiból mindig veszít. Ezt nem lehet ugyan egészen megakadályozni, de igenis lehet mérsékelni.

A friss (az istállóból éppen kikerült) trágyában van még a legtöbb táplálvány, mégsem célszerű az ilyen azonnal kihordani. A trágyának érni kell, hogy a benne foglalt növényi táplálványok átváltozzanak. Az érés azonban ne tartson túlsóka és ezalatt is az átalakulást szabályozni kell. Ezt a szabályozást nevezzük a trágya kezelésének, melynek célja a kívánatos érés siettetése és az elkerülhetetlen veszteségek csökkentése.

Már az istállóban kezd a trágya értékéből veszíteni, azért a helyes kezelésnek már itt kell elkezdődnie. A trágya többet érő része a híg ürülék (a vizelet), ez pedig olyan gyorsan bomlik, hogy becses hatóanyagának felerészét is elveszítheti már az istállóban. Ha az istálló levegője bűzös, szúrós szagú, ez azt mutatja, hogy ott a vizelet megrekedt, lefolyni nem tud, a levegővel érintkezve bomlik. Ami ezt a bűzt okozza, az a trágya legértékesebb részének bomlási terméke, de ha szagot érzünk, az már annak a jele, hogy ez az igen fontos növényi táplálvány kikerült a trágyából és elpárolgott a levegőbe. Ha már nincs benne, akkor a gazda számára el is veszett.

Arra kell törekedni, hogy az istálló levegője tiszta legyen, ezt pedig csak jól épített istállóban érhetjük el. Az állás-helyeknek vízhatlanoknak kell lenni. Legjobb kicementezni, de ha erre nem futja, megteszi az agyagdöngöllet élére rakott és cementbe öntött téglaburkolat, sőt jobb híjján a jó vastag, szívós agyagból súlyköt döngölés is. Mindenesetre arra kell törekedni, hogy az állás-hely lehetőleg sima és az állatok fara felé lejtős legyen. Így a híg ürüléknek szalmával fel nem szívott része könnyen lefut rajta és belekerül az állások végénél hosszabban futó trágyalécsatornába. Ezt is vízhatlanra kell csinálni (legmegfelelőbb kicementezni) és olyan lejtőssé tenni, hogy a vizelet rajta hamar lefusson. Jó be is takarni deszkával, amelybe lyukakat furunk, hogy ezen keresztül a vizelet a csatornába juthasson. Ilyen módon elérhetjük azt, hogy a hígürülék lehetőleg kevés levegővel érintkezve, gyorsan kikerül az istállón kívül levő trágyalécsatornába. Ennek is vízhatlannak kell lennie, hogy az értékes trágyaanyag el ne szivároghasson.

Gondoskodjunk elegendő alomról, ne csak azért, hogy állataink puha, száraz fekvőhelyre kerüljenek, hanem azért is, hogy az a vizeletet lehetőleg egészen felszívja. Az őszi szalma kifogástalan alom, különösen ha megszeccsázzuk, mert így a vizeletből saját súlyának kétszeresét képes felszívni, míg szálasan csupán egyszeresét. Még jobb alom a tőzeg. Minden más anyaghoz (fűrészpor, falomb, homok, föld) már csak végső szükségben nyúlunk. (Folytatjuk.)

A tarlóbuktatás előnyei. Irta: Fehér Zoltán.

Közeledik az aratás ideje, midőn igavonóink legsürgősebb teendője a tarlóhántás vagy buktatás. Már a példászo is azt tartja, hogy a kaszát kövesse az eke. Ez nagyon természetes is, mert bármily szárazság legyen is, addig, míg a talaj felülete be van a fennálló szalmás gabona által árnyékolva, míg a forró napsugarak nem pörköltek meg a föld felszínét, addig az teljesen nem száradhat ki, nem válhatik kökeménnyé és megművelésre alkalmas, vagyis beveszi az ekét, avagy más hántoló eszközöt p. o. tárcás porhanyítót, grabbert, (kapácskát), extirpátort, kultivátort stb.; mert ezekkel meg lehet sekélyen munkálni a tarlót. Ellenben, ha nem azonnal a termény learatása után állunk neki a buktatásnak, akkor már szilárdabb lesz a feltalaj, nem veszi magába még a legélesebb eszközöt sem, csak ugrálni fog az a felszínen, vagy ha néhol be is hatol a földbe, ezt hézagosan, egyenetlenül teszi s míg egyik helyen csupán horzsolja a tarlót, máshol 5–6" mélyen felszaggatja azt ökolnyi (vagy még nagyobb) hantokat csinálva, melyeket azután csak hosszú fáradságos műveletekkel lehet elaprózni s megporhanyítani, minek következtében a jó magágy előkészítése ösziék alá majdnem lehetetlen, vagy ha tavaszi vetés következnék, mely alá ősszel kell megsejteni a mély szántást, akkor ez is nehéz-

ségekre ütköznek s egyenetlenné válik. Mindkét esetben a jövő termés minő- és mennyiségileg nem fogja elérheti azt az előnyösséget, melyet a rendes segélytarlóbuktatás folytán elérhettünk volna.

További nagy előnye a kellő időben végzett tarlólántásnak az is, hogy az aratás alatt kipergett gyommagvak és kihullott gabona vagy egyéb műveleti növényzsek sekély s porhanyó talajréteg alá kerülve, a legkisebb csapadék után már csírázásba mennek és kikelnek, kizöldül a tarló, ami nemcsak némi legelőt pótolhat, de különösen azért előnyös, mert a következő (vető vagy keverő-) szántással a kelés le lesz takarva s elkorhadva, a további gyomosodást meggátolja. *Tehát a tarlólántás a legelőnyösebb s legolcsóbb gyomirtás.*

Nem kisebb jelentőségű a sekélyen foganatosított hántásnak az a sajátsága, hogy megszünteti a talaj hajcsövösséget, megakasztja az alsóbb talajrétegből a hajszálcsöveken feljövő talajvizet a felszínre jutását és elpárolgását, vagyis *a talajnedvességet visszatartja, konzerválja*, ami nem csekély előny ami száraz éghajlatunk alatt, tehát az aszályos időjárásban is több talajvízzel rendelkeznek veteményeink tarlóbuktatás után, ergo nagyobb hozamot biztosíthatunk ezúton. *A többtermelés egyik csalhatatlan biztosítéka a tarló sekély meghántása.*

Különben pedig a talaj sekély felforgatása még nem elég az üdvösségre, okvetlenül örködni kell afelett, hogy a talajhajszálcsövössége állandóan meg legyen szakítva, mert különben ellillan a szántóföld nedvessége. Ha tehát akár sebes esők, záporok, a legelő állatok stb. által a felporhanyított talajréteg összetömrülve, összenyomódnék, kérget alkotva, azonnal fel kell azt porhanyítani fogasolás által, mely művelettel az újabban megeredt gyomok is kitépődnek.

Végül ne feledjük el, hogy a sekélyen lebuktatott réteg alatt a talaj bizonyos vastagságban a talajminőség szerint) 3–5 cm-nyire beérlelődik, annak növényi tápanyagai feloldódnak-felázódnak s kulturnövényeink gyökerei részére közvetlenül hozzáférhetővé válnak, tehát a tarlólántás egyáltalán úgy is hat, mint egy gyengébb trágyázás.

Mindezen előnyöket megszerezni önmaga iránti kötelessége minden gazdának, azért legyen jelszavunk, ne mulaszuk el a kellő időben való sekély tarlóbuktatást.

Fehérjédús abrakfélék. Tudvalevő dolog, hogy az állati szerveset négyféle tápanyagcsoportból fedezi szükségletét: fehérjékből, keményítő és cukorokból, zsírokból és ásványi anyagokból. Az első tápanyagcsoportból különösen sokat igényelnek a növények-állatok és a fejőstehenek, mert fehérjékből épül fel az izomzat (hús) és fehérjékből készül a tejben levő sajtanyag. Innen van az, hogyha a fiatal növények vagy jó fejős tehén a takarmányban nem talál elég fehérjét, akkor a növények visszamarad fejlődésében (megcsökk), a jó fejőstehén pedig megsoványodik, mert saját húsát áldozza fel a tej sajtanyagának képzésére. Ha tehát említett állataink a nekik nyújtott takarmánnyal jóllaktak, ez még nem jelenti azt, hogy a célnak megfelelően vannak takarmányozva. Ha a gyomor bármivel is megtelik, megszűnik az éhség érzete. Ha a takarmányban bőven jut beléjük keményítő, cukor és zsír, akkor erőt termelhetnek és hizhatnak, de a testnevelés és tejtermelés fehérjésüklete fedezve nincs. Különösen kevés a fehérje a csalamádé, köles-, cirokzöldben, a burgonya, répa és egyéb gyöknövényekben, a szalma- és pelyvafélékben, a cukorgyári hulladékokban stb. De a nagyfehérje-igényű állatokat tisztán a szénafélék, a gabonadarák se elégítik ki. Ezért fejőstehenek és növényekállatok számára az okszerűen dolgozó gazdák termelnek fehérjédús hüvelyesmagvakat (borsó, bab, lóbab, sójabab, csillagfürt), vagy vásárolnak olajpogácsákat (lenmag-, tökmag-, repce-, napraforgópogácsát), szárított sörörkölyt, szárított tengeri-szeszmosléket, sőt — az igen nagy fehérjeigényű szopós és választott malacok számára — lefőlőzött tej hiányában vörlesztet és szárított sörélesztőt. Ezen takarmányok kilogrammjának ára természetesen nagyobb, mint 1 kgr. gabonáé, de viszont testnövelő és tejképző hatásuk is kétszer-, háromszorosan felülmúlja a gabonadarákét.

Sajtkészítés házilag. Grätz Ottó előírása szerint melegítsük a teljes tejet 35–37°-ra olyképp, hogy egy nagyobb fazékban 2–3 fokkal a beoltási hő fölé vizet hevítünk s ebbe állítjuk a teljes fazekat addig, míg elérte a kívánt hőfokot. Most a tehez 1–1,5 cm. 1:10000 erősségű ojtót teszünk. Ojtó Budapesten a Hangyá-

nál, a Geittner és Rausch, Alfa Separator stb. cégeknél kapható. Ezután hagyjuk nyugton a tejet addig, míg el nem alvadt. A meg-alvadás 35–40 perc múlva fog bekövetkezni. Ha az alvadék már élesen török, akkor lapátkával vagy kanállal levesszük az alvadék tejetét és a fazék szélén a mélybe csuszatjuk. Öt-tízpercnyi állás után a fenékgig mártott fakéssel 1–1½ ujjni széles szeletekre, majd keresztben hasonló szélességben felszeleteljük az alvadékot. A kellően elaprózott alvadékot tízpercnyi ülepítés után formázhatjuk. Az alvadékról a savót leöntjük, majd az alvadékot óvatosan a formára borított sajtruhába öntjük és a formában kissé lenyomkodjuk. A formába tett alvadékon a kendő csüskéit elsimítjuk, majd reátesszük a sajtdeszkat. Negyedóra múlva nehezekeket is tehetünk rá. A préselés átlag 12 óráig tart. Időnkint eleinte sűrűn, később forgassuk a sajtot s néhányszor lássuk el friss, száraz sajtkeendővel. A formált sajtot négy napig sózzuk: felváltva egyik nap egyik, másnap a másik lapját, az oldalakat pedig mindennap behintjük finomra őrölt, száraz sóval és szét-dörzsöljük a sajton. Sósózkor naponta át is fordítjuk a sajtot. Érelés végett körülbelül 15°-os, nem túlmedves, sem túlszáraz pincébe tesszük a sajtot és naponként forgatjuk, nedves pincében száraz, száraz pincében pedig nedves ruhával törölgetjük. Az ilyen sajt 4–12 hét alatt mondható érettnek. Tíz liter tehéntejből körülbelül 1 kgr. súlyú háziasajt készül.

F. 50. számú kompolti nemesített tengeri.

Nemesített tengeri. (Képpel). Az a tengeri a legértékesebb, mely holdankint a legtöbb szemet termi. Ez az egy tövön levő csövek számától, a cső benőttségétől s a csutkáknak a szemek súlyához való arányától függ. Arra kell tehát törekedni, hogy minden kukoricatövéünk legalább két csövet hajtson, a csöveken minden szem kifejlődjék és a csutka vékony legyen a szemes csőhöz képest. Ilyen irányban már több nemesített tengeriféleséget állítottak elő. Képünk egy «Fleischman 50» jelzésű nemesített tengeriféleséget mutat be a Kompolti uradalomból.

A mezőgazdasági gépek és eszközök karbantartása. A legtöbb esetben a drága áron beszerzett gép ott hever az udvaron, a szabad ég alatt, vagy a félbehagyott talajmunka után a szántóföldön. Sokszor ott is telel ki, kitéve esőnek, fagnak, szélnek. Csoda-e, ha faalkatrészei hamar elkorhadnak, ha vasát átmarja a rozsdá, ha részei elveszhetnek. Már jobb eset az, mikor valami pajtába, fészter alá kerül a gép. Ide is azonban azonos vizesen, sárosan, piszkosan helyezik, ahogy munkából bekerült. Így is természetesen idő előtt tönkremennek a drága eszközök. Sok pénz megtakarít magának az a gazda, ki gépeit használat után megtisztogatja s száraz, fedett helyen elraktározza. Használatközben bekövetkező kopások csökkentése végett a gépeket rendszeresen kenni, olajozni, zsírozni kell. A kenetlen gép gyorsan elkopik és igen nagy vonóerőt igényel.

Malacok vakaródnak orvoslása. Ha a szopós malacok fel-tűnően sokat vakaróznak és bőrüket piszkos varrok borítják, akkor legjobb őket 2% -os langyos kreolin-oldatban megfüröszteni és a kútricákat forró lúggal fertőtleníteni. A betegségnek (körömbetegség) okai ugyanis rühatkák. Ha őket el nem pusztítjuk, a malacok a legjobb táplálás dacára se fejlődnek, hanem elcsenevesznek. Ha az első fürdő a vakarózást nem szüntette meg, 4–5 naponként a fürdetést meg kell ismételni.

TANÁCSADÓ

Kérdés. Nagy vitéségi éremem alapján felavatnak-e vitézzé? (Csanádpalota.) — Felelet. Igen, ha az éremet személyes vitészsége alapján kapta. Az éremadományozásnak hiteles igazolása céljából a Hadtörténelmi Levéltárhoz (Budapest, I., Bécsi kapu-tér) forduljon válaszbélyeges levélben. Írja meg személyi adatait: hol szolgált, milyen rangban, mikor kapta és milyen alkalommal a kitüntetését, mikor jelent meg parancsban a kitüntetése. Vitézéavatása végett szintén válaszbélyeges levélben forduljon a Vitési Szék Rendtartóságához (Budapest, I., Várpalota).

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Gazdatársadalmi hírek.

A Falu-Szövetség országos mozgalmat indít a biai járás viharstojtoltjainak támogatására.

A tönkretett községek lakóinak felségítésére országos mozgalmat indított meg a Falu-Szövetség. A mozgalom azt célozza, hogy necsak pénzbeli, hanem természetbeni támogatást is szerezzen azoknak, akiknek feje felül elvitte a vihar házaikat, vagy akiket más módon támadott meg megélhetésükben az itéletidő. Mayer János, a szövetség elnöke, F. Szabó Géza nemzetgyűlési képviselő és Balogh Gyula, a szövetség igazgatója bejárták a legjobban sújtott biai járást és a helyszínen tanulmányozták, hogy mire irányuljanak a legsürgősebb teendők. A Falu-Szövetség országos gyűlési mozgalmára már erővel és buzgalommal megindult.

A növénynevelők ötödik vándorgyűlése.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesületben tömörült magyar növénynevelők évente vándorgyűlést tartanak a nyári hónapokban, amelyet egy-egy növénynevelő telep megtekintésével hoznak kapcsolatba. Az idén június 29-én tartották Tolnaországban, Gyérey Richárd főtanácsos uradalmában V. vándorgyűlésüket, amelyre az ország minden részéből nagy számban jöttek össze a növénynevelők és a növénynevelés ügye iránt érdeklődő gazdák. A földművelésügyi minisztérium képviselőjében megjelent Tóth Jenő államtitkár, Gally Kálmán min. tanácsos, Újhelyi Andor min. osztálytanácsos és Röck Béla min. titkár. Székács Elemér gazd. főtanácsos, Európa-szerte ismert növénynevelőnk, mint a vándorgyűlés elnöke, nyitotta meg az ülést, vázolván a vándorgyűlések célját és a növénynevelésnek Csonkamagyarországra nézve nagy horderejét, amellyel a növénynevelők lehetővé tették, hogy a holdankénti átlagtermések jelentékenyen megnagyobbíttassanak és a kiskgazdák is két-három mm.-val több termést érhessenek el. Ismertette a Hangya átiratát, amellyel a magyar nevelésű vetőmagvak használatának népszerűsítésére két millió koronát bocsátott a vándorgyűlés rendelkezésére, amelyért a vándorgyűlés Balogh Elemér vezérigazgatónak és Meskó Pál ügyvezető-igazgatónak jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. Dudás András növénynevelő intéző ismertette ezután a tolna-orozai növénynevelő telep munkálatait, annak zab, búza, rozs, burgonya, tengeri, gyógynövény stb. nevelését. Gräbner Emil, az Országos Növénynevelő Intézet igazgatója a nevelésített növényfajták vetőmagtisztításáról tartott előadást, amelyet magas színvonalú vita követett. Fabricius Endre gazd. tanácsos, az OMGE titkára, a növénynevelők önképzéséről és ennek feltételeiről érkezett, melynek eredményeként a vándorgyűlés elhatározta, hogy az elnökség alkalmas módon megkeresi a növénynevelő uradalmak és vállalatok tulajdonosait, hogy a növénynevelők önképzésére szükséges anyagiakat a növénynevelők részére biztosítsák, továbbá, hogy jövő esztendőben a németországi gazdasági egyesület stuttgarti kiállításával kapcsolatban Németországi növénynevelő tanulmányi kirándulást rendez.

A váltásbúza júliusi ára.

A pénzügyminiszter a mezőgazdasági ingatlanok vagyonválsága fejében fizetendő búza árát a földművelésügyi miniszterrel egyetértően júliusra métermázsánként 320.000 koronában állapította meg.

A földadó elengedése elemi csapások esetén.

Közöltük már, hogy a kalászos terményekben szembeszökő rossz termés esetén a földadó leszállítását lehet kérelmezni. Elemi csapások általában a földbirtoknál: 1. jégeső, árvíz és tűz; 2. rovarok pusztítása és növénybetegségek; 3. a szántóföldeknél fagy, árvíz, tartós szárazság, rozsdas- és burgonyavész, kiütés és mezei egerek pusztítása; 4. a szőlőknél a filoxera és egyéb kártékony rovarok; 5. erdőknél a tűzkár, tartós szárazság, rovarok pusztítása, hóvihar és szélvihar; 6. komlókerteknél a fagy; 7. egyéb esetről-esetre fölmerülő elemi csapások igényt nyújtó minőségét a kormány külön állapítja meg. Az elemi károk a községi előjárásnál írásban, esetleg szóval jelentendők be és pedig általában nyolc nap alatt. Arvínél ez a határidő attól a naptól számítandó, amelyen az árvíz legmagasabb pontját elérte. A tartós szárazság és rovarok pusztítása a termés letakarítását megelőzőleg legalább tizenöt nappal jelentendő be. A szőlőkben okozott kár legkésőbb augusztus 15-ig jelentendő be. A termés letakarítása közben a kárt sürgősen, esetleg táviratlag kell bejelenteni, az erdei károk pedig harminc nap alatt jelentendők be. Az elkésze beadott bejelentéseket a pénzügyigazgatóság elutasítja, de az elutasítás ellen a pénzügyminisztériumhoz címzett igazolási kérelmet lehet beadni a pénzügyigazgatóságnál, amely kérvényben azután a késedelmet meg kell indokolni. Az elemi károknál adóelengedés csak egy évre adható, az erdei károknál azonban több évre is kiterjeszhető. Az adóelengedés tárgyában a pénzügyigazgatóság határoz és az adóelőírási jegyzéket a községkázán előre közhírré teendő tizenöt napra közszemlére teszik ki oly célból, hogy sérelem esetén tizenöt nap alatt felebbezést lehessen beadni a pénzügyigazgatóságnál.

A gabona- és lisztpiacra helyreállt a szabad verseny.

A malmok egységes szervezetének szerződése e hónap közepén jár le. Ez a szervezet, az úgynevezett malomkoncentráció, a szerződés lejártával meg is szűnik, *miután a szerződést nem újítják meg.* A szervezet felbomlása következtében ezúttal minden malomvállalat külön vásárol gabonát és külön értékesíti lisztjeit. Ezzel helyreállt a szabad verseny, amelynek következtül befolyással lesznek az árakra.

Gazdasági és kulturális kiállítások.

A Falu Szövetség, a Stefánia Szövetség és a vidéki közintézmények bevonásával Nyíregyházán a város százéves jubileumával kapcsolatban nagyarányú kiállítást rendez s azon méltóan mutatja be egész Szabolcsmezeje gazdasági, ipari és kulturális életét. Szeptember 3-tól 8-ig Pápan, október 18-tól 21-ig Vácon szomszédos járáskor bevonásával, július 27-től 29-ig Nagymaroson, aug. 10-től 12-ig Rákostigeten és aug. 20-tól 24-ig Salgótarjánban a szomszédos községek bevonásával tart a Falu Szövetség kulturális és gazdasági kiállítását. Bejelentések a helyi rendezőbizottságokhoz, vagy a Falu Szövetséghez, VIII., Vas-utca 19. sz. alá intézendők.

Megszüntették a hadikölcsön vagyonválságát.

A kormány rendeletet adott ki a háborús kibocsátási magyar államadóssági címletek, az úgynevezett hadikölcsönkötvények vagyonválságára vonatkozó rendeletek hatályon kívül helyezéséről. A közzolgáltatások levonásánál tehát ezúttal hadikölcsönök eredeti névértékben kell elfogadni.

Hadiárvak tanulmányi ösztöndíjat kaphatnak.

A népjóléti miniszter pályázati hirdetését tett közzé, amely szerint hadiárvak, valamint hadirokkantak gyermekei, ha vagyonatlanok és jó tanulmányi előmenetelt tanúsítanak, középiskolai vagy főiskolai tanulmányaik folytatására, továbbá ipari vagy kereskedői tanonci gyakorlatuk előmozdítására az 1924.25. iskolai évben is ösztöndíjat kaphatnak. Az erre vonatkozó kérvényeket szeptember 15-éig kell beadni a népjóléti és munkaügyi minisztériumba. Ugyanitt tudhatók meg a pályázat feltételei (IV., Eskü-tér 1. udvari épület, földszint 4.), továbbá a Hadrónán (V., Falk Miksa-utca 9.), a kerületi előjáróságoknál, vármegyékben, az alispánoknál, törvényhatósági jogú városokban a polgármestereknél s ezenkívül a tankerületi főigazgatóságoknál és tanfelügyelőségeknél.

Asthmát, tüdőcsúcsurhot, rekedtséget stb. gyógyít:
Asthma Gyógyintézet, Inhalatórium, Röntgenintézet, Budapest, Andrassy-út 87. sz. Telefon: 123—82. (Olcsó betegszobák.)

Mezőkövesden sikerrel járt a sáskairtas.

Az országos rovartani állomás tíz sáskairtógépet küldött Mezőkövesd előjáróságának, amelyek segítségével a legelőket és a hozzáférhető sík területeket sikerült is már megtisztítani a kártékony rovaroktól.

Szőlészeti és borászati tanfolyam.

A földmívelésügyi miniszter a magyar királyi szőlészeti és borászati szakiskolákba való felvételtől pályázati hirdetéssel tett közzé. Ilyen szakiskola van Egerben, Kecskeméten és Tarcalon. A pályázati hirdetmény szerint mind a három szakiskola két éves tanfolyam. A tarcali és a kecskeméti szakiskola azonban egymással akként van kapcsolatban, hogy a két iskola tanulói mindnyájan az első félévet a tarcali, a másodikat pedig — a homoki szőlőmívelésben való gyakorlatszerzés céljából — a kecskeméti szakiskolánál végzik. A tanév minden iskolánál ez év szeptember 4-én kezdődik. A pályázati határidő július 25-én jár le. Bővebb felvilágosítással az említett szakiskolák igazgatóságai szolgálnak.

A debreceni gyapjúvásár.

Az elmúlt héten ért véget a debreceni gyapjúárverés, amelynek eredménye nem volt a legkielégítőbb. A vásárra a legjobb minőségű anyagot vitték el a gazdák, a kereskedők azonban annyira le akarták szorítani az árakat, hogy emiatt kevés vásárlás történt. A kereskedők azzal magyarázták árleszorító törekvéseiket, hogy külföldön olcsó a gyapjú. A gazdák ennek ellenére sem csökkentették az árakat, mert tudták, hogy a spekuláció azért akarja lanyhává tenni az irányzatot, mert mindenütt most tartják a gyapjúvásárokat. A vásár folyamán néhány tételt 30—32.000 koronás áron adtak el, de a jobb minőségű gyapjú ennél magasabb árt ért el.

Tagválasztások a Felsődnunántúli Mezőgazdasági Kamarában.

A győri gazdakamara legutóbbi közgyűlésén ejtette meg az időközben megüresedett tagválasztásokat. Új tagok lettek: *Kubovics Ferenc Esztergom, Ruip Jenő*, a pápai kisgazdaszövetség elnöke, ifj. *Kovács Antal Érd, Mathiasz Ernő* káptalani főintéző, a győrvidéki és országos gazdatiszti egyesület elnöke, illetve alelnöke. A rendes tagsági helyekre: *Végh József* (Tényő, Győr-vármegye), *Vass József* (Devescer, Veszprém vármegye), *Németh József* (Zsira, Sopron vármegye), *Modrovich Károly* (Lébeny, Moson vármegye) került be. Kamarai kültagok lettek: *Jankovics-Bésán Endre* gróf, a pápateszéri földműves iskola igazgatója, páratlan nemesszívűségéről közismert népművelési apostol és féjje *Jankovics-Bésán Endre* gróf, nemzetgyűlési képviselő, továbbá *Mányoky József* tisztartó (Nagysetény, Győr vármegye). A Növénynevelő Szakosztályba: *Bauer Ottó* és *Rupprecht Olivér* (Sopron vármegye), verebi *Végh Endre* (Féjje megye), az Állattenyésztési Szakosztályba: *Holtischer Károly, Ruip Jenő* (Veszprém vármegye), *Kemény Géza* Bábolna, *Pintér László* képviselő (Moson vármegye) választották meg.

Bab, szalma, feketekenyér stb. engedély nélkül vihetők külföldre.

A földmívelésügyi miniszter az érdekelt miniszterekkel egyetértően megengedte, hogy étkezési bab, szalma, közönséges feketekenyér, rozs, rózsényaláb, galyak, kilugozott cser és cserpogácsa, végül mindenféle trágya (az állati trágya kivételével) külön engedély nélkül kivihetők.

Bércsépítést vállalók figyelmébe!

A pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amellyel kimondja, hogy cséplőgéptulajdonosok a bércsépítéssel folytatott kereseti tevékenységéből származó bevételeikről pontos feljegyzési könyvet (köznyelven bélyegkönyvet) tartoznak vezetni továbbra is és ebben fel kell tüntetniük cséplető gazdánként a leszámolás eredményét, vagyis a teljes gépkereset mennyiségét s ebből nem lehet levonni a géptulajdonos szolgálatában álló munkások munkabéréit, akár természetben, akár készpénzben történik is a kifizetés. Az általános forgalmi adó alapja a csépléssel megkeresett terményeknek (a gépkeresetnek) pénzügyben kifejezett átlagos értéke. Az adólevonási időszakot a miniszter egy naptári hónapban állapítja meg.

Papi szabó! *Szovik József* reverenda- és cimadakesztő: Budapest, VIII., Mária Terézia-tér 11. Telefon József 61—24.

Londonban és Newyorkban száz százalékkal jegyezték túl a magyar kölcsönt. A magyar kölcsön külföldi jegyzése Londonban Newyorkban befejeződött. Mindkét helyen a várakozáson felül jól sikerült a jegyzés, amennyiben csaknem száz százalékkal jegyezték túl a kikötött összeget. A többi államban a napokban kezdtek meg a magyar kölcsön hivatalos jegyzését, amely elé mindenütt nagy érdeklődéssel tekintenek.

Csökken a születések, emelkedik a halálozások száma. A megcsonkított Magyarországon 1924. első negyedében 21.243 házasságot kötöttek. A születések számában az előző év hasonló időszakával egybevetve jelentős visszaesés mutatkozik. Élve született 58.406, visszaesés 4071 gyermek. Negyedévi népmozgalmunk második szomorú jelensége a halálozás nagymértékű emelkedése. A halottak száma 47.864 volt, 7701 el több, mint az 1923. év hasonló időszakában. A hanyatló születés és emelkedő halálozási arány mellett a népesség szaporodása is visszafejlődött. Amíg a múlt év ugyanezen időszakában 22.314 lélek volt a szaporodás, az idén mindössze 10.542 lélekkel növekedett a lakosság száma.

Műkedvelő előadás Belvárdon.

A belvárdi ifjúság pünkösd másnapján a beszerzendő hangok javára színelőadást rendezett igen szép sikerrel. Színpadra került a «Piros bugyelláris» c. népszínmű, melynek pompásan játszó szereplői (alsó sorban balról jobbra): Henckirály Juliska, Szabó Sándor, Király Juliska, Király Lidi, Vajda János, Heffner József, Fábián János; (felső sorban balról jobbra): Pintér Lajos, Tell János, Bernits Julianna, Schwanenberger József, Dékány Juliska, Pintér Sándor, Király Mariska, Juhász János és Sági István voltak. A műkedvelők meglepő ügyességgel játszottak. Az előadás négyezer koronát eredményezett az új hangok javára. A műkedvelők betanítása s az előadás rendezése Zágonvi Angyalka tanítónő érdeme. (Beküldte: Návay Ludmilla Belvárdról.)

Négyszázhetvenhárom magyar vándorolhat évenként Amerikába. Amerikában életbelépett az új bevándorlási törvény, amely ezentúl már csak négyszázhetvenhárom magyar embernek engedélyt ad évente a bevándorlást. A kvóta felett ezentúl csak hivatalos személyeknek, úgyszintén amerikai állampolgároknak feleségeinek és gyermekeiknek adnak beutazási engedélyt. A kvótán belül ötven százalékos engedményben részesülnek a földművesek.

A Mansz debreceni csoportjának közgyűlése. A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének debreceni csoportja az elmúlt vasárnap közgyűlést tartott, amelyen megjelent *Horthy Miklósné*, a kormányzó neje is. A kormányzónét a város ötfogatán vitték be az állomásra a városházára. A közgyűlés délután zajlott le az Aranybika-szálló dísztermében. *Uray Sándor* evangélikus lelkes a magyar Hírszekegyet mondotta el, majd *Fráter Erzsébet* tartott beszédet. A napirend letárgyalása után *Tormay Cecil* tartott gazdaszárnyalású beszédet, amelyben a liberális kormányok mulasztásaira mutatott rá. A közgyűlés a Himnusz hangjaival s a kormányzóné éltetésével ért véget.

Uszák, mint egyetemi tanárgy. Követésre méltó újítást hozott az amerikai szirkurái egyetem tanácsa, mely elhatározta, hogy csak annak a végzett hallgatónak ad diplomát, aki úszni tud és aki a kötelező életementes valamennyi szabályát ismeri. Ezekután nem lehet csodálni, hogy a sport minden ágában világraszóló eredményeket tudnak elérni az amerikai egyetemi hallgatók.

Négyezer tisztviselőt bocsátottak el július elsején.

A szánálás programjába felvett tisztviselői létszámcsökkenés július elsején kezdődött. Ekkor bocsátották el a tisztviselők első részletét, 4 000 embert. Tudvalevő, hogy a szánálási program szerint 15 000 tisztviselőt kell a magyar kormánynak elbocsátani. A kormány az elbocsátásokat négy részletben hajtja végre és 1926 július elsejéig befejezi. Az elbocsátás a következő részletekben történik: Az első részletet elbocsátják 1924 július elsején, a másodikikat 1925 január elsején, a harmadikat 1925 június elsején és végül a negyediket 1926 január elsején.

Zászlószentelés Kadarkuton. Fényes ünnepségek között szentelte fel június hó 22-én zászlóját a kadarkuti Gazdakör. Az ünnepségen a vármegyét Kovács Dénes dr. szolgabíró képviselte, mellette a vidék legerősebb gazdáival. Három hatalmas mozsárlövés jelezte az ünnepély megkezdését. A helybeli dalárda Czunyi József ref. kántortartó vezetés alatt előadott éneke után Fodor Jenő, a szentimrei földművesiskola igazgatója, a kör elnöke mondott megnyitó beszédet. Három erényt ajánlott a feltámadni akaró magyarság figyelmébe: munkát, szorgalmat és takarékoságot. Utána tartotta meg Horváth Jenő, az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara igazgatója ünnepi beszédjét, amely alatt lehullott a fehér lepel s kibontakozott a kör gyönyörű zsoldsemmel zászlója, közepén aranyos búzakévével. Mozsányi Sándor ref. lelkész lépett az emelvényre, imát mondott, megáldván a zászlót. Utána Mózner József plébános szentelte meg a zászlót. Utána a dalárda gyönyörű éneke következett, amellyel az ünnepség véget ért. Ezután a zászlószegek beverése következett. Az első Nagy Dezsőné zászlóanyja a magyar Híszkegy szavaival üttötte be, utána a többi előkelőség vert a zászló rúdja alá egy-egy szöveget jelmondatok mellett. Este nagy társasvacsorát tartottak, ahol több pohárköszöntő hangzott el, utána pedig reggelig tartó tánc következett.

Országos hadifogly- emlékkiállítás. A volt hadifoglyok aguzstusban a hadirokkantak, hadiözvegyek és árvaik felsegítése, valamint a még Oroszországban sinylődő bajtársak hazahozatala javára országos emlékkiállítást és emléknapot rendeznek. A nemesirányú mozgalom védnökségét a magyar királyi kormány nevében Bethlen István gróf miniszterelnök vállalta és 150 tagú volt hadifoglyokból álló bizottság buzgókodik a mozgalom sikere érdekében. A bizottság felkéri a volt hadifoglyokat, hogy legyenek segítségükre a rendezésben és ha van valami emlékü a hadifogságból, küldjék be azonnal Thurner Géza címére (Budaapest, Mária Terézia-laktanya, Üllői-út).

Jézus Szive-körmenet a fővárosban. A székesfőváros környékének katolikusai a mult vasárnap hatalmas arányú körmenetben hódoltak Jézus szent Szívének. A körmenetet Prohászka Ottokár székesfehérvári püspök vezette és résztvette benne Zsófia, Magdolna és Alice királyi hercegnők is, valamint sok nemzetgyűlési képviselő. A menetet a Scitovszky-téri Jézus Szive-templomban tartott énekek és szentbeszéd után végighaladt a József-körúton, az Üllői-úton, a Kálvária-téren, a Múzeum-körúton s a Sándor-és Röck Szilárd-utcán át a Scitovszky-térre és a Mikszáth Kálmán-térre vonult, hol a felállított oltároknál szentségimádás következett. Az ünnepet a pápai és a magyar Himnusz fejezte be.

A hollandusok Mezőkövesden. A Magyarországon járó hollandusok Péter-Pál napján külön vonaton Mezőkövesdre utaztak, ahol résztvettek a búzaszentelési ünnepségen. A vendégek a legnagyobb elragadtatással csodálták meg a festői viseletben felvonuló matyókat s este, mikor visszatértek a fővárosba, nagy lelkesedéssel ismételtették, hogy olyan volt az egész nap, mintha tündérországból jáltak volna. A hollandusok Budapesten megkoszorúzták a névtelen hősök emlékszobrát is. Szerdán reggel utaztak el, a legszebb emlékeket víve magukkal.

Uj nagyközség. A belügyminiszter a Tompa községhez tartozó Kelebia nevű lakott helynek önálló nagyközséggé való alakulását megengedte és nevét ideiglenesen Kelebia névben állapította meg.

Az angol királyné a dohányzó nők ellen. Mint az angol lapokban olvasható, érdekes incidens történt az egyik versenyen. A királyi páholy közelében két nő dohányzott. A királyné meglátta őket és utasítást adott az eltávolításukra. Ez meg is történt. Az angol királyné nem szenvedheti el azt a látványt, amikor nők dohányoznak, ezért már régebben megtiltotta, hogy versenyeken, vagy bárhol, ahol megjelenik, a közelében nők dohányozzanak.

Búzaszentelés, munkáskitüntetés, kiállítás Kisteleken. Kistelek község lakossága az elmúlt vasárnap a régi külsőségek között tartotta meg a búzaszentelést. Az ünnepségen megjelent Schandl Károly dr. földművelésügyi államtitkár úr. A búzaszentelést Bézdnán János plébános végezte, majd az egybegyűltek a gazdaszövetség helyiségébe mentek. Schandl államtitkár itt Molnár Sándor, Nagy Ferenc, Zelei Lajos és Tisocky Lajos gazdasági munkásoknak a szövetség ajándékát, egy-egy «Hangya»-kaszát adta át, Barrucz Pálnak és Menyhárt Pálnak pedig a földművelésügyi kormány elismerő oklevelét, amelyet hűséges és becsületes munkálkodásuk elismerésé- képen kaptak. Az ifjúsági egyesület viszont az államtitkárnak nyújtotta át azt a kalászkoszorút, amelyet az első kaszavágásra lehullott kalászkökből készítettek. Schandl államtitkár a délutáni folyamán megtekintette a kézimunka-, a bor- és a szövőtanfolyam kiállítását.

Mi van a főváros levegőjében? A főváros poros és egészségtelen levegőjét a legközelebbi jövőben vizsgálni fogják, hogy megállapítsák a levegő, por, füst és korom tartalmát. Ezért 20 levegővizsgáló állomás kezd meg működését július hónap közepén.

Felhőszakadás Kaposvárott. Pusztító felhőszakadás zúdult a mult hét egyik éjszakáján Kaposvárra. A környékbeliombokról lezúduló víztömeg előtötte a város völgyben fekvő részét. Az országutak és a hidak tönkrementek. Egy ház teljesen összeomlott, több pedig annyira megrongálódott, hogy a lakókat ki kellett lakoltatni. Az áradás elpusztította a lekaszált szénái és a learatott gabonát. Érdekes, hogy a felhőszakadás csak a város délkeleti részén dühöngött, a többi részeken csak kisebb záporos volt.

A só árának újabb megállapítása. A pénzügyminiszter július elsejétől kezdődő érvénnyel újból szabályozta a sóárakat. Ettől az időpontról kezdve az ételsó ára nagyban métermázsánként 450.000, kicsiben kilogrammonként 5000 korona, a marhasó ára pedig nagyban métermázsánként 280.000, kicsiben kilogrammonként 3300 korona. A sóárustás forgalmi adó alá nem esik.

Törvívó csapatunk a harmadik lett a párisi olimpiáson. A párisi olimpiász törvívó versenyeit derekasan végigküzdő magyar csapat emberfeletti munkáját gyönyörű siker jutalmazta. Magyarország harmadik lett a törvívó csapatversenyben Franciaország és Belgium csapata után. Gyönyörű esemény ez, hiszen a törvívás csak gyermekcipőben jár még Magyarországon s a magyar csapat mégis olyan ellenfeleket győzött le, akiknél évtizedek óta valósággal nemzeti sport a törvívás. Nem volt sok esélyünk, hogy a magyar természetnek oly idegen törvívásban megálljuk a helyünket, de az az öt magyar férfiú, Bertl László ezredes, vítez Terstyenszky Ödön őrnagy, Schenker Zoltán alezredes, Lichtenecker István dr. és Pósta Sándor dr., akik mellükön Magyarország címerével kiállottak félelmetes ellenfelek elé, teljes szívűkkel átérték, hogy egy nemzet aggódo bízalma figyelje őket. Harmadik helyezésük minden reménygűnkent felülmúlja, hiszen a magyar csapat olyan félelmetes ellenfeleket győzött le, mint Spanyolország, Ausztria, Argentína és Svájc. A magyar lobogó tehát felrepült már a párisi árbócra, hogy világgá hirdesse a magyar sporttramereltséget.

Az Ecclesia harangjairól. Tek. Harangművek R.-t. Budapest. Urnapján tartott feledhetetlenül szép harangszentelési ünnepélyünk melyen bevésődött hűvem lelkébe, jogos büszkeséggel töltve el mindenkit, ami annál természetesebb, mert hiszen a megszokottság kereteit jóval túlhaladta egyrészt az ünnepély külső fénye a hívek impozáns, óriási számbanvaló jelenléte és példás fegyelmezett rendje által, másrészt azzal, hogy egyháznak egyszerre 5 harangot nyert, ami szinte páratlan a harangrendelések történetében — ékesen szóló bizonyosságul a várpalotai hívek csodálatos áldozatkészségének. — Hűvem boldogan gyönyörködnek azóta szépen csengő és mélyen búgó harangjaink játékában. Miután e gyönyörű ünnepséghez a Harangművek R.-t. érdemes igazgatósága is nagyban hozzájárult, kedves kötelességet teljesített akkor, amidőn hitközségem nevében először is nagy köszönetemet nyilvánítottam azért a példás pontosságért, mellyel megrendelt harangjainkat elkészítve a 2 hónappal előbb kitűzött időre szinte percnyi pontossággal leszállította; másodsorban pedig teljes elismerésemet nyilvánítottam az Ecclesia kifogástalan szép munkájáért, melyet dicsérő a harangok tisztja csengő, illetve mélyen búgó hangja, a régi haranggal való tökéletes összhangja és a művészi díszítés kifogástalan kiállítása. Várpalotán, 1924 június 17. Szívvelyes üdvözléssel dr. Fatér István s. k., pápai kamarás-plébános.

Tizenhétézerhatszáz korona a vasúti jegyek szorzószáma. Ismeretes, hogy az államvasutak július elsején az aranykoronaszámításra tértek át. A jegyek fizetése úgy történik, hogy a jegynek aranykoronában megállapított árát az úgynevezett szorzószámmal megszorozzák és a fizetés papírpénzzel történik. Úgy tervezték, hogy ez a szorzószám 18.000 lesz, azonban utóbb ezt megváltoztatták és az aranykoronának számított jegyárak szorzószámát 17.600 koronában állapították meg.

Szabadlakás az Opera előtt — a lakáshivatal jóvoltából. Kriszenhaun Ferenc segédházfelügyelő, akit a lakáshivatal Király-utca 38. számú lakásából kiakoltatott, szegényes butoraival pénteken este az Opera előtt ütött sátrort és feleségével, három gyermekével és egy nőrokonával rendezkedett be éjszai szállásra. A ritka látványosság sok nézője akadt és a rendőrség szombat reggel adott haladékokat a segédházfelügyelőnek új lakásban való elhelyezésére.

Tíz fogoly meg akart szökni a Markó-utcai fogházból. Nagyszabású fogolyszökési kísérletet sikerült megakadályozni pénteken a budapesti Markó-utcai fogházában. Amint kiderült, *tíz fogoly akarta búcsu nélkül elhagyni a fogházat* s a szökés keresztülvitelére vakmerő tervet eszeltek ki. A foglyok a törvénytörő palota polgári törvénytörő nyomdájában dolgoztak a nyomda felügyelője és egy fogházőr felügyelete mellett. A nyomdaterem ajtaja szabályszerűen állandóan zárva van s a kulcsot a fogházőr őrzi magánál. A foglyoknak az volt a tervük, hogy *egy alkalmas pillanatban megrohanják a nyomda felügyelőjét s a fogházőrt, leteperik őket s mindkettőjüket megkötözik*, azután elveszik a fogházőrnél lévő kulcsot és észrevétlenül távoznak a helyiségből. Tervüket délben akarták végrehajtani s már *minden előkészületet megtették rá, mikor két társuk, felvén a következőmenyektől, titokban jelentést tettek a fogházügyszéknél és elárulta a tervet.* Az ügyészség természetesen azonnal megette a szükséges intézkedéseket s a helyiség átkutatásánál sikerült megtalálni azt a kötelet is, amellyel a rabok a fogsúlyelőt és fogházőrt össze akarták költözni.

Az ajándékos kedvű amerikai, aki ruhákat kér — a rokonoktól. Igen sok falusi ember levelet kapott az utóbbi napokban Newyorkból, egy *William Smith* nevű embertől. A levél arról szólt, hogy írója véletlenül rájött, hogy a címzett a rokona s ennek örömeire *egy százdolláros csekket küldött* — a levél szerint — *a kedves rokonnak.* Vizsontszolgálat fejében pedig *ruhát kért az amerikai.* A csekket egy *John Halász* nevű tengerészkapitánynak kellett volna elhoznia Budapestre. Aki ilyen kedves hangú levelet kapott, sietett Halász kapitánynál érdeklődni, hol kaphatja meg a csekket. Az érdeklődő leveleket azonban nem lehetett kézbesíteni, mert ilyen nevű ember sehol sem lakott és a hajótársaságok sem ismerik. Végül kiderült, hogy *valaki rossz tréfát követett el*, amelynek sok jóhiszemű ember felült. Azok azonban, akik vidékről feljöttek, munkájukat otthagya, feljelentést tettek s most a rendőrség nyomoz a szenvedélyes levélíró után.

Rablótámadás fényes nappal. Vakmerő rablótámadás történt szombaton délelőtt a Király-utcában. A 104. számú házban levő ékszerészüzletben két megszőkött folyamőr megtámadta *Gellért* Károly ékszerkereskedőt és míg az egyik revolvere agyával fejbeverte, a másik az ékszereseket szedte össze. Az ékszerész segélykiáltására a támadók futni kezdtek, de egyiküket, *Dömötör* József folyamőrt a közönség elfogta. A rabló elmondta, hogy *Kövesi* Árpád és *Papp* Rezső nevű társával megszőkött a *Szeged* nevű őrnaszádról s azért akartak rabolni, mert Ausztriába készülnék kiutazni. A rendőrség két társát is elfogta.

Magyar repülők útja a viharban. A magyar légiforgalmi társaság két repülőjének, *Kazay* Kálmánnak és vitéz *Molnár* Jánosnak egy 5 személyes új repülőgépet kellett Amsterdamból Budapestre szállítani. Útra is keltek, de mire Magyarország fölé értek, hatalmas vihar dühöngött, úgy hogy a sötét esőfelhőktől semmit sem láttak a repülők. Minden pillanatban veszedelemben forgott a gép. Végül is sikerült a két merész repülőnek szerencsésen megérkeznie Budapestre. Érdekes, hogy az 1760 kilométeres utat 9 és fél óra alatt tették meg a nagy viharban.

Aki ad valamit fogai szépségére és hogy a szája illatos legyen, Ámor fogkrémet használjon. Gyár: Pán Laboratórium IV., Régi posta-utca 2. sz. Budapest.

Az elpusztult vetés halottja. Lázár Samu jómódú vásárhelyi gazdálkodó birtokán megkezdődött az aratás s a gazdálkodó este-felé maga is kiment a földjére, hogy tájékozódjék a termés nagyságáról és minőségéről. A legutóbbi hetek zivatari azonban csaknem tönkretették az egész búzavetést, amin Lázár annyira elkésredett, hogy nyomban hazament és *felakasztotta magát.* Amikor tettét észrevették, már halott volt.

Egy amerikai várost elpusztított a forgószél. *Lorain* amerikai várost irtózatos forgószél elpusztította. Hír szerint *háromszáz ember életét vesztette, ezeröttszáz pedig megsebesült.* Mondják, hogy az egész város rombadőlt. A táviró- és távbeszélőösszeköttetés megszakadt s így a hírek valóságát nem lehet ellenőrizni. Tűzoltócsapat érkezett Lorainba s ez elmondta, hogy a színházépület összeomlásakor néhány száz ember megsebesült. Cleveland körül hatvan mérföldnyi területről kiindulva, mint Clevelandból jelentik, az Erie-tó partja mentén, egész Sanduski forgószél pusztított. Lorain a forgószéltől elpusztított terület középpontjában állott.

A szakállas baba. A Siófokról Szekesfehérvárra utazó közönség a napokban csodára járt egy harmadosztályú vasúti fülke elé, ahol egy földművespár ült a «kis» fiával. A csodagyermek *Vernier* István dégi földműves gyermeke, aki augusztus 3-án lesz három esztendő, azonban máris huszonöt kilogramm a testsúlya. Feje hatalmas, tekintete öreges s már pelyhedző szakállja és bajusza is kiütöközt. Az utasok körülöfoglák a csodagyermeket, aki bár morózus, de értelmes feleleteket adott a hozzáintézett kérdésekre. Hihetetlen nagy étvágya van s amivel az utasok megkínálták, azt tüneményes gyorsasággal fogyasztotta el. A fehérvári állomáson például egy pár hatalmas virslit két falatban nyelt le.

Agyrázkódást kapott a fejére zuhant macskától. A bécsi Babenbergerstrasse egyik házában különös szerencsétlenség történt egy fiatal biciklivel. A fiatalember a biciklijének a kerekével bajlódott meghajolt állapotban és hirtelen súlyos tárgy zuhant a fejére. Esméletlenül terült el a földön s a mentőket kellett hívni. Az orvosok elvitték a kórházba, ahol megállapították, hogy a fiatalembert *súlyos agyrázkódás érte. A balesetet egy macska okozta*, amely a ház tetejéről esett le. A macska kimult. Érdekes, hogy ebben a házban rövid idő óta ez a harmadik eset, amikor a háztetőről lezuhanó macska bánt okoz.

Félbillió értékű kincset raboltak el a volt portugál király villájából. Az egykori portugál uralkodó világhírű nyári kastélyát, a spanyol határon lévő *Villa Vicosa*t betörők kifosztották. Az elrabolt drágaságok és műtárgyak értéke megközelíti a másfélmillió angol fontot, a mi pénzünkben körülbelül félbillió koronát. Az eddigi feltéves szerint a betörést egy párisi betörőbanda követte el. A *Villa Vicosa* a volt portugál király, *Manuel* tulajdona, aki, mióta forradalmi úton elűzték a trónról, Londonban él. Az elrabolt kincsek között több régi gobelin, rengeteg ékszer volt. Az egész gyémánt- és porcellán-gyűjtemény a betörők kezére jutott, akik többek között tíz gyönyörű vázát és több masszív aranyból való szobrot is elvittek.

Meggyilkoltak egy csáthi gazda fiait a pajtában. A községi járáshoz tartozó Csáth községben *Sztrokay* István gazda 4 fia közül hármat, a huszonegy éves *István* és a tizenhat éves *Jenőt* és a tizenhárom éves *Kálmánt* meggyilkolva találták a pajtában, ahol az éjszakát töltötték. A gyilkossággal a fiúk legidősebb fivérért gyanúsítják, akit őrizetbe is vettek.

TRÉFÁK

Ha a szakácsnő szórakozott.

A falusi kúria udvaráról nagy visítózás hallatszik ki az utcára:

— Mi történik itt? — kérdi az arrajáró a ház előtt álldogáló kocsistól:

— Szóra sem érdemes, — feleli a kocsis foghegyről — a szakácsnő megkoppasztotta a csirkéket, *de elfelejtette leőlni őket és most meztelenül szaladgálnak az udvaron.*

A jó orvosság.

Schwarz erösen köhög és az orvos erős hashajtót rendel neki orvosságul.

Schwarzot kérdi másnap a barátja:

— Hogy vagy? Köhögsz-e még?

— *Hát merek én köhögni?* — volt az érthető válasz.

A ritka vendégfogadó.

Az utazó megérkezik a szállodába és a portásnál beírja a nevét a vendégkönyvbe. Amint lapozgat, egyszerre csak egy jól megiermett poloska mászik elő a könyv lapjai közül.

— Hallja portás — kezd kiabálni az ügynök — én már sok szállodában megfordultam, ahol témérdek volt a poloska. De ez az első hely, ahol a poloska már a vendégkönyvben érdeklődik, hogy kit fog az éjjel megcsípni!

A tréfás drótostót.

A gazdasszony, miután a frissiben összedrótzott fazékba vizet öntött, észrevette, hogy a drótostót nem jól végezte el a munkáját. Gyorsan utána is szalajtotta a gyereket.

— Nézze — mondta a drótostótnak — ez a fazék folyik!
— Dehogy folyik a fazék — felelé a tréfás tótlegény — a víz folyik!

REJTVÉNYEK

1. Ponirejtvény.

A közepén elhelyezett négy pontot úgy kell elhelyezni a szélső sorokban, hogy a sorok megint csak kilenc pontot adjanak.

(Beküldötte: Katona Vendel Orkényről.)

2. Szótagrejtvény.

Baj, baj.

(Beküldötte: Kiss József Majsajakabról.)

3. Betűrejtvény.

16, 1, 21, 15, 14, 24, 2, 22. Leánynev.
17, 28, 26, 21, 19. Fiúnev.
9, 10, 28, 18, 25. Rovar.
28, 27, 16, 17, 8, 6, 12, 13. Nagy nemzetiség.
11, 21, 20, 3, 4, 14, 5. Aminek a diák örül.
7, 23. Ócskának ellentéte.
1—28-ig. Egy dal kezdete.

(Beküldötte: Zsitkovits Antal Hernádpetről.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával 30-ik számunkban közöljük.

A 24-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Képrejtvény: **Árva gólya sír magában.**
2. Betűrejtvény: **Csécs.**
3. Betűrejtvény: **Kökörcsin.**

Megfejtették: Marosi Ferenc, ifj. Ritecz István, L. Molnár Pál, ifj. Oláh János, Tamási Erzsike, ifj. Spissák János, Petróczy János, Konrád János, Kovács Ferenc, Tarnóczy Anna, Debreczeni Lajos, Fejes László, Lusztik Zsuzsa, Szalay Bözsike, Hornyák István, Tatai Lajos, Kovács Margit, Kelemen Alice, Krivácska István, Kovács Sámuel, Mózes István, ifj. Bene Lajos, Unatényi István.

Jutalomkönyvet nyertek: **Kelemen Alice (Biharnagybajom), Hornyák István (Izsák), Tarnóczy Anna (Sióagárd), Tamási Erzsike (Solt), Oláh János (Tiszaderzs).**

A 25-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

VÁSÁR ES PIAC

(Fővárosi árak július hó 6 án.)

Gabonavásár. 76 kg-os tiszavideki búza 300.000—305.000, dunántúli 295.000—300.000, 79 kg-os tiszavideki búza 315.000—320.000, dunántúli 310.000—315.000, rozs 252.500—267.500, árpa (takarmány) 260.000—280.000, árpa (sőr) 315.000—335.000, zab 295.000—305.000, tengeri 275.000—280.000 korona métermázsánkat.

Vetőmagvak. Lóheremag, nyers, magyarankás, nem tisztítható 1,300.000—1,350.000, lóheremag, nyers, magyarankás, tisztítható 1,400.000—1,500.000, lóheremag, magyarankamentes 1,600.000—1,800.000, lóheremag, fehér, ólomzárólt 2,300.000, lóheremag, vörös, ólomzárólt 2,200.000—2,300.000, lucernamag, nyers, magyarankás, nem tisztítható 1,100.000—1,200.000, lucernamag, nyers, magyarankás, tisztítható 1,300.000—1,400.000, lucernamag, magyarankamentes 1,450.000—1,650.000, lucernamag, fehér, ólomzárólt 2,200.000—2,300.000, lucernamag vörös ólomzárólt 2,100.000—2,200.000, mák 1,300.000—1,400.000, muharmag 330.000—350.000, napraforgó 250.000—350.000, tatárka 320.000—330.000, tavaszibükköny 230.000—240.000, tókmag 480.000—500.000 korona métermázsánkat.

Takarmányvásár. Rétiszéna elsőrendű ó 165—170.000, másodikrendű ó 146—160.000, elsőrendű új (csak júl.-ban) 141—170.000, másodikrendű új (csak júl.-ban) 95.000—140.000, harmadrendű új (csak júl.-ban) 60—95.000, csomagolásra 86—131.000, lucernaszéna, új 170—260.000, új lucerna, nyers 170—170.000, új lucerna felszárás 180—201.000, új lucerna száraz 210—260.000, zabosbükkönyszéna, új 130—200.000, árpaszéna, új 120—190.000, tengeriszár, zöld (csalimádé) 20—40.000, alomszalma 50—75.000, zsupszalma 100—130.000 métermázsánkat, zsupszalma, 1 kéve 3—4½ kg. 4—6000 korona.

Vágómarhavásár. Jobbmínőségű ökr 15.500—17.500, kivételesen 18.200—20.000, közepes 11.500—15.000, gyengébb 6500—11.000, jobbminőségű bika 16.000—18.000, kivételesen 18 2 0—20.000, gyengébb 12.500—15.500, bivaly 8500—12.000, tehén 14.000—16.500, kivételesen 17.000—18.500, gyengébb 7500—13.500, kicsontozni való marha 5500—7500, növedékmárha 8500—16.000 korona kilogrammonként elősúlyban.

Sertésvásár. Könnyű 21—22.300, közepes 21—23.300, nehéz 21—22.600 korona kilogrammonként elősúlyban.

Tenyészállatok és jármosökrök. Importált fehér erdőlyi jármosökr 20—22.000, elsőrendű fehér jármosökr 16—18.000, elsőrendű tarka jármosökr 15—17.000, friss fejős és vemhes tehén 15—20.000, 1½ éves üszök 15—17.000, 1½ éves tinók 13—17.000 korona kilogrammonként elősúlyban.

Gyapjúpiac. A gyapjúpiac továbbra is lanyha. A debreceni aukción mindössze 13 tál gyapjú kelt el, mert a termelők nem fogadták el a kevéske alacsonyabb árajánlatát. Fizettek legutóbb nyers gyapjúért kilogrammonként minőség szerint 26—32.000 koronát.

Nyersbőr. Marhabőr 15—15.500, borbűbőr 26—27.000 korona kilogrammonként a budapesti vágóhídon átvéve.

Halpiac. Ponty, elsőrendű 55—70.000, másodikrendű 30—40.000, harcsa 50—90.000, compo és kárász 30—45.000, süllő, elsőrendű 85—105.000, másodikrendű 40—75.000, csuka 35—55.000, kecsge 60—95.000 korona kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Csirke párja 60—130.000, tyúk párja 80—130.000, hizott ruca 42.000, libamáj 60.000—100.000, lúdzsír 65.000 korona kilogrammonként. Tojás darabja 1300—1700 korona.

Tej és tejtermékek. Tejes tej 6000, tejszínhab 40—50.000, tejfel 20—22.000 korona literenként. Vaj 65—96.000, tehénturó 9000—20.000, juhturó 38—50.000, ementáli sajt kicsinyben 70—85.000, nagyban 65—70.000, gróji sajt kicsinyben 60—70.000, nagyban 40—45.000, trappista kicsinyben 45—50.000, nagyban 32—35.000 korona kilogrammonként.

Zöldség és gyümölcs. Sárgarépa 10.000, petrezselyem 10.000, zeller drbja 400—1400, kalaráb drbja 600—1000, vöröshagyma 400—1400, fokhagyma 4000—8000, cékla 6000, fejeskáposzta 8—12.000, kelkáposzta 2000—8000, fejesalata 1 darab 400—1500, burgonyaujdonság kilogrammonként 8000—10.000 nagyban métermázsánkat 400—800.000. fehérburgonya kicsinyben kilogrammonként 36 0—4000, nagyban métermázsánkat 240—290.000, retek 2300—3500, uborka 4000 6000, paradicsom 35.000, tök 450—1000, zöldborsó, hüvelyes 3500—7000, karfiol 14—35.000, zöldbab 3000—4500, torma 12—22.000, spárga 16—24.000, sóska 4000—10.000, spenót 8000—10.000, sampiongomba 35—55.000, körte 25—30.000, dió 38.000, barack 26—32.000, cseresznye 8—28.000, meggy 10—32.000, egres 8—18.000, ribizli 10—16.000, eper 55—70.000, málna 24—35.000, sárgadinnye 120.000 korona kilogrammonként.

Bor. A borpiacra csend van. A bevásárlás csak nagyon mérsékelt mértékben folyik, mert a kivétel még mindig teljesen pang és a belöldi fogyasztás is erősen megcsappant. Mostarában a következő árak mellett fordultak elő vétékek: 9—10 fokos borok 4—5000, 11 fokos borok körülbelül 5500—6000, 12 fokos borok 7000 koronáig, magasab fokú borok drágábban. Az édeskés, magasfokú borokért különösen magas árakat, 10.000 koronát fizetnek. Fentí árak csak a tényleg lebonnyoltott üzletekre vonatkoznak, mert sok helyen a termelők sokkal magasabb árakat is kérnek, anélkül, hogy jelentékeny üzletek létrejöhnek.

Idegen pénznemek legmagasabb ára 1924 július hó 8-án. 1 drb angol font 364.000 K, 1 dollár 83.893 K, 1 francia frank 4340 K, 1 szerb dinár 985 K, 1 cseh szokol 2470 K, 1 osztrák korona 118 K, 1 román lei 350 K, 1 olasz lira 3580 K, 1 svájci frank 14.980 K. Zürichben 100 magyar koronáért 0.00675 svájci frankot fizettek. — **Aranypénzek és nemes fémek:** 20 koronás arany 335.000 K, ezüstkorona 6700 K, ezüstfont 17.160 K, ezüst ótkoronás 33.500 K. — 1 aranykorona = 16.867½ papirkorona.

Főszerkesztő: **Meskó Pál.**

Felölös szerkesztő: **Héjly Imre dr.**

Főmunkatárs: **Buday Barna.**

Felölös kiadó: **Bak Imre.**

A LEGGAZDAGABB EMBER

REGÉNY ★ IRTA: TURCHÁNYI ISTVÁN.

(11. folytatás.)

Hát ez nagyon hízelt volt s Osborne Harry meg is köszönte volna, ha hallja. De már messze járt. Karcsú alakja olykor-olykor előtűnt a vörösre égett sziklák között.

Fenn a sziklahátan egyre pattogtak a golyók. Szemben velük fehér burnuszos alakok tüntek fel, vad szemek csillogtak a két férfira, alant ijedten horkantak fel az állatok s az ezredes látta, hogyan remegnek a fellahok. Egy kidudorodó szikla mögé bujva, eléggé védett helyről vehették fel a harcot. Lövés lövést követett s nem egy burnuszos alak roskadt le élettelenül. Jól lehetett látni, mint festi meg a vér a fehér ruhákat.

— Nincs baj — állapította meg önelégülten az ezredes, de a következő pillanatban felszisszent:

— Az ördögbe is, nézze, ott is jönnek.

Balra, egészen közel, alig száz lépésnyire tőlük is feltűntek a támadók.

— Csinos kis sereg! — mormogta dühösen az ezredes. — Bravó, Mr. Twyford, ez pompás lövés volt... Nézze, milyen mulatságosan kalimpál lefelé az a gazember...

Forró volt a sziklahát s nekik egészen hozzája kellett simulniok, hogy elkerüljék a fejük fölött repkedő golyókat.

— Ez a fiú — kérdezte Twyford Regináld — hová tűnt el... Attól tartok, rosszul jár...

Az ezredes halkan fölnevetett, pedig igazán nem illet ide a nevetés.

— Legyen nyugodt fölé — mondta, új golyót csúsztatva a csőbe, — elvégzi az a maga dolgát. Ha valamire vállalkozott, bizonyára okos dolog sül ki belőle. De nézze csak, egyre közelebb jönnek...

Kétségbeesett gyorsasággal tüzeltek. Puskáik csőve forró lett, de pillanatra sem lankadtak. És mégis úgy látszott, hiábavaló minden kitartásuk és bátorságuk, az ellenség egyre közeledett. Már-már annyira előrejöttek, hogy csaknem beleláthatnak abba a barlangszerű sziklasarokba, ahol Twyford Jessie meghúzódtott s Twyford Regináld borzadva gondolt arra, hogy fölfedezik leánya rejtekét...

— Átkozott helyzet! — szitkozódott az ezredes. — Az a gyerek is jöhetne már a meglepetéssel!...

Ez a «gyerek» természetesen Osborne Harry volt. Nos, nem is késett a meglepetéssel. Mert mikor már olyan volt a helyzet, hogy az ezredes és Twyford Regináld minden pillanatban felkészültek arra, hogy az arabok megrohmozák őket, egyszerre csak megjelent a «gyerek» az ellenség hátában. Gyorsan lödözte ki golyóit s minden lövésére egygel kevesebb lett az ellenség serege.

Leírhatatlan rémület vett erőt a támadókon. Az új ellenség igazán váratlanul érkezett s vette föl velük a harcot. Semmisen védte őket biztos golyói elől, melyek egymásután némitották el a fehérburnuszos gazfickókat. Itt is, ott is holtak hevertek a vörösre égett sziklák között.

— Átkozottan jó szeme van annak az embernek! — kiáltotta elismerően az ezredes és újult erővel egymásután csúsztatta be a golyókat a puskájába.

Ami ezután következett, pillanatok alatt ment végbe. Az arabokat végleg megfélemlítette a félelmetes ellenség meglepő és eredményes támadása, hanyatthomlok kezdtek menekülni.

Néhány perc múlva felbukkant Osborne Harry alakja is. Nyugodtan bandukolt végig a holtakkal borított csata-téren, egykedvűen szívta cigarettáját, csak a szemében lángolt még a föléledt harci tűz. Lassan közeledett s mikor Twyford Regináld elé ért, eldobta cigarettáját és a világ legtermészetesebb hangján megszólalt:

— Mr. Twyford, azt hiszem, itt az ideje, hogy megnyugtassuk a leányát, hogy nem történt semmi baj... Azután, ha úgy tetszik, folytathatjuk az utat...

XI. Twyford Regináld vallomása.

— Csakugyan olyan, mint egy óriási majomfej! — tört ki a csodálkozás Harryból s rámutatott az előtűk gubbasztó hatalmas vörös sziklára.

— Igen, igen, a majomfej... — suttozta rémitő izgalmossal Twyford... — mint egy óriási majomfej...

— És nézzék csak, olyan vigyorogva mered ránk, mintha szörnyen mulatságosnak tartana bennünket...

— Képzeldök — intette le Harryt az ezredes. — Micsoda gondolat!

— Lehet, de nekem mégis úgy tűnik fel. Nemde, Miss Twyford, ön is úgy találja...

— Igen, — felelte mosolyogva a leány, — határozottan olyan, mintha vigyorogva. Ördögi gúny ül az arcán...

— Mr. Osborne, — szólott most Twyford Regináld, — legyen szives, hagyja abba képzelődéseit és te is helyesen cselekszel, Jessie, ha nem ereszted annyira szabadon fantáziádat.

E pillanatban halk sikoly hangzott el. Az ezredes meglepődve fordult hátra s ugyancsak meghökkentette az eléje táruló látvány.

Animeikh volt az, aki megpillantva a majomfej alakú sziklát, felsikoltott s a következő pillanatban a sziklához rohant s egész testével nekidől. Karjait ég felé tárva magánkívül ordította:

— Ez az... ez az...

Az ezredes a fellahfiúhoz ugrott és vállon ragadta.

— Mit jelentenek ezek a szavak? — kiáltott rá vadul.

Animeikh pedig elfulva az izgalomtól, lihegve hadarni kezdett:

— Itt, itt vannak elrejtve az én kincseim, a fáraó kincsei, Merenpteh minden vagyona... itt, benn a sziklában... a majomfej közelében... ó, én ráismerek...

Az ezredes vadul megrázta a fiút. — Mit fecsegsz? — ordított rá vörös arccal. Honnan szedted ezt a sok ostobaságot?

Az egyiptomi fiú ügyet sem látszott vetni a goromba emberre. Anélkül, hogy az ezredesre emelte volna szemét, mintha csak magának mondotta volna el ezeket a szavakat, suttozni kezdett:

— Az álom... az álom nem hazudott.

És ajánlat omlott a porba.

— Vigyék ezt a fiút az árnyékba és gondoskodjanak róla, — szólott most Osborne a fellahokhoz. Látszólag nyugodtan szívta cigarettáját, de szemének különös fénye nagy belső felindulást árult el. Megvárta, míg Animeikhet hátravitték, akkor aztán odaállt Twyford Regináld elé és mélyen a szemébe nézett.

— Mr. Twyford, — mondta komolyan, — azt hiszem, elérkezett a pillanat, amelyben mindent el kell mondania. Mivel magyarázza az előbb történeteket?

Twyford szeme összevillant az ezredesével. Hosszú pillanatig csend volt. Aztán Twyford Regináld mélyet sóhajtott és intett a fiatalembernek.

— Később majd részletesen elmondok mindent... most csak röviden fogok vallani. Jól tudom, Mr. Osborne, hogy ön semmire sem becsüli, sőt titkon megmosolyogja igyekezetemet, tudom, hogy műkedvelő tudósna tart engem, pedig... Hhallgasson meg és azután kérjen bocsánatot tőlem. Nos, legutóbb rendkívül érdekes uton becses papirusztekercshez jutottam, amely huszonegy évszázadnál idősebb titkot őrzött. Sikertül megfejtetem az írás értelmét s így hozzájutottam a titkokhoz. Ez pedig semmivel sem kevesebb, mint hogy Merenptah fáraó nem sokkal halála előtt elrejtette mérhetetlen kincseit. A papirusz írása pontosan megjelölte a rejtekhelyet, melyet, megfejtván az írást, ismerem. Mr. Osborne

— folytatta ünnepélyesen, emelt hangon Twyford — ön e kincseskamra előtt áll! Emlékezik arra, amit Londonban mondtam önnek? Hogy ön a világ leggazdagabb emberével áll szemközt? Ön mosolygott akkor, vagy talán szána-kozott rajtam, mert eszelősnek tartott. Nos, Mr. Osborne, — itt gúny csillan fel Twyford Regináld hangjában, — kinek van joga mosolyogni a másikon?

Harry szédülten hallgatta ezeket a szavakat. Tekintete lassan lesíklott Twyford arcáról. Jessiet kereste s mikor

megpillantotta, segélykérő pillantással esdekelt tőle tanácsot. A leány megérezte a kérelmet. Szeme oly tisztán, üdén ragyogott a férfire, mintha csak ezt akarta volna mondani:

— Várjuk meg a végét...

De az ajka szegletében ismét rejtett mosoly táncolt. S ez visszaadta Osborne Harry nyugalmát.

— Mr. Twyford, — szólt nyugodtan, — öntől függ, hogy ma vagy holnap adhatok-e feleletet erre a kérdésre... (Folytatjuk.)

Pálinkafőző- és mosóüstök vörösrézből. RÉZGÁLIC — RAFFIA — RÉZKÉNPOR szab. Balaton-, Tural- és Vermorel-rendszer

szőlőpermetezők

szénkezezők, háti és egykezes kémporozógépek a legelőbb gyáriáron beszerezhetők

SZONTÁGH PÁL rezárgyár Bpest, IX., Üllői-út 19.

Levelek és rendelések gyors és pontos elintézése miatt **TERÉNYI SAMU** cégfőnök nevére Üllői-út 19. szám alá intézendők.

HARRACH OTTÓ

Ingatlanforgalmi vállalat
Budapest, Egyetem-utca 6.

Birtokok nagy számban előjegyezve, a t. gazdaságközönség bizalommal forduljon hozzám, minden igényt módomban álli kielégíteni.

Szakorvos rendelő vér- és nemibetegek részére. Ezüst salvarsan-oltás!
Rendelés egész nap.

VII., Rákóczi-út 32. sz., 1. em. 1. (Rókussal szemben.)

Ekek, ekealkatrészek,

boronák, kapálókek, fűkaszalók,

marokrakó és kéveköthő aratógépek, lögréblyék, kézi-járgányosok, motoros- és gőzcséplőkészletek, szecskavágók, répavágók, daralók, morzsolók a minden egyéb gazdasági gép és szerszám a

„HANGYA“ mezőgazdasági géposztályánál szerezhetők be legutányosabban.

Mindenféle gazdasági szak-könyv, szépirodalmi mű, szín-darab legutányosabban a

„VASÁRNAP“

képes hetilap könyv-
osztályánál szerezhető be
Budapest, VI., Ó-utca 10.

MRAVKÓ JÓZSEF

puskaműves és fegyverkereskedő
Budapest, VII., Károly-Körút 9.

Elvállal: mindenféle fegyver javítását, átalakítását és felújítását. — Elad: elsőrendű gyártmányú golyós, sörétes, ismétlő és automata vadász-fegyvereket. — Legjobb minőségű mindennemű golyós, sörétes töltények, löszerek.

A Magyar Gazdák
Biztosító Intézete

a Gazdák Biztosító Szövetkezete

Igazgatóság: Budapest, Üllői-út 1.

Permetezőket

(Vermorel-rendszer)
Kézi és motoros
legutányosabban
szállít

Nagy Ignác

Budapest, VII., Károly-körút 9.

Telefon: József 228-29.

Szövetkezeteink figyelmébe!

Elsőrendű szinbőrből készült férfi, női és gyermekcipők, box- és sevrőbőrből, továbbá munkásbakancsok a legjobb minőségben a legutányosabb napi árakon szerezhetők be a

„HANGYA“ ruházati és díszműárusztályánál.

Pálinkafőzőüstöket, mosóüstöket és tejgazdasági üstöket

stb. vörösrézből, elsőrendű kivitelben raktárról szállít, központi és mezőgazdasági szeszfőzőket szakszerűen berendez:

Godra Sándor és Fia
rézművezetése, Budapest, Gróf Haller-utca 4. sz.
Nagyvásártér közelében. Telefon: József 50-12.

Megbízható jó minőségű árut a legelőnyösebb árban

vásárolhatnak a tagok a

«HANGYA»

vidéki szövetkezeteiben.

KAPHATÓK: vászon, karton, kanavász, zephair, szövét, kész férfi- és női-ruha, kendő, harisnya, cérna, pamut, szabó-kellékek, valamint mindennemű rövid-, kézmű-, konfekció- és díszműárúk.

**Máthé
András**
vörösréz-
árgyár
Ujpest,

Károly-u. 11. Tel. 140-06. Pálinkafőző üstöket, finomító készüléket és vörösréz mosóüstöket a legprimább kivitelben állandóan raktáron tartok.

Szivógázmotortelep

10-15 lóerejű

gabonatorlesztésre.

Cím: KELLNER ANTAL ÉS FIA,
Budapest, V. ker., Berliini-tér 4. sz.

Szivógázmotortelep

16-20 lóerejű, azonnal kap-

ható, a cséplő külön is kapható

gabonatorlesztésre.

Cím: KELLNER ANTAL ÉS FIA,
Budapest, V. ker., Berliini-tér 4. sz.

Szivógázmotoros cseplőkészlet

900 m/m dobszálességű cséplővel, vasrámás, kapható gabonatorlesztésre is.

Cím: KELLNER ANTAL ÉS FIA,
Budapest, V. ker., Berliini-tér 4. sz.

GENERÁTOR

20-25 lóerejű, szivógázmotorhoz

és egy 12-15 HP is kapható

gabonatorlesztésre is.

Cím: KELLNER ANTAL ÉS FIA,
Budapest, V. ker., Berliini-tér 4. sz.